

3) деякі з підприємств не забезпечені власною залізородною сировиною (Запоріжсталь, ММК ім. Ілліча) та коксом;

4) існує загроза поглинання зі сторони міжнародних гігантів виробників сталі.

Лише завдяки сприятливій кон'юктурі на внутрішньому та зовнішньому ринку металургійним підприємствам вдалося забезпечити відносно стабільний стан діяльності, високий рівень збуту продукції та хороші фінансові показники господарської діяльності. Проте надалі за жорсткої конкуренції необхідно розробляти і впроваджувати таку систему економічної безпеки, щоб за будь-яких змін на ринку підприємство не відчувало різкого погіршення стану власної діяльності.

Адже, необхідність постійного дотримання економічної безпеки зумовлюється об'єктивно наявним для кожного суб'єкта господарювання завданням забезпечення стабільності функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності.

Література

1. Подлужна Н. О. Організація управління економічною безпекою підприємства: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / НАН України; Інститут економіки промисловості. — Донецьк, 2003.

2. Козаченко Г.В., Пономарьов В. П. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. — К.: Лібра, 2003.

3. Тенденції розвитку чорної металургії України як об'єкта інвестицій — В.В. Чайка / Актуальні проблеми економіки — 2007, № 1(67).

УДК 658.012

Л. Г. Шемаєва, канд. екон. наук, доц.,
зав. кафедрою менеджменту та маркетингу,
Харківський національний економічний університет

РЕФЛЕКСИВНЕ УПРАВЛІННЯ ВЗАЄМОДІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА ІЗ СУБ'ЄКТАМИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОСНОВІ ПОЄДНАННЯ РОЗГОРНУТОЇ І ШВИДКОЇ ФОРМ РЕФЛЕКСІЇ СУБ'ЄКТІВ

Запропоновано підходи до розробки механізму рефлексивного управління взаємодією підприємства із суб'єктами зовнішнього середовища, який базується на використанні розгорнутої та швидкої форм рефлексії суб'єктів у процесі прийняття рішень.

Some approaches to developing the mechanism of reflexive management based on the usage of extensive and quick forms of reflexion in the decision-making process are offered.

В умовах посилення інтеграційних процесів в економіці й зростання активності суб'єктів зовнішнього середовища підприємств, що обумовлена різною спрямованістю їх інтересів, підприємству необхідно розробляти стратегії взаємодії для забезпечення свого стійкого функціонування й розвитку. Однак існуюче науково-методичне забезпечення процесів взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем недостатньо враховує принцип рефлексії і відмінностей інтересів суб'єктів взаємодії. Взаємодія підприємства й суб'єктів зовнішнього середовища здійснюється традиційними методами без врахування їх уявлень й особливостей.

Застосування рефлексивного управління в зазначеній сфері базується на дослідженнях В. Лефевра, В. Лепського, Т. Таран [1, 2] й ін., які визначили умови й напрямки використання розгорнутої й швидкої рефлексії суб'єктів, а також висунули гіпотезу про можливість взаємодії цих двох форм рефлексії для вирішення реальних конфліктів. У розвиток розглянутих підходів варто визначити низку доповнень.

По-перше, у реальній взаємодії підприємства в особі його суб'єктів управління й суб'єктів зовнішнього середовища, для реалізації стратегічних інтересів підприємства, йому необхідно застосовувати рефлексивне управління взаємодією в напрямку переведення характеру цієї взаємодії в русло стратегічного співробітництва. При цьому управління повинно базуватися на обох формах рефлексії й для моделювання процесів рефлексивного управління взаємодією також доцільне використання сполучення двох форм — розгорнутої й швидкої рефлексії (рис. 1).

По-друге, реалізація розгорнутої й швидкої рефлексії дає можливість підприємству впливати на складового процесу ухвалення рішення суб'єктами взаємодії. На основі моделі рефлексивної взаємодії суб'єктів (розгорнута форма рефлексії) прогнозується розвиток ситуації в ході взаємодії, і визначаються напрямки впливу. Реалізація впливу здійснюється на основі моделі рефлексивного впливу (швидка форма рефлексії). У якості системотвірного стрижня цього впливу варто визначити психологічний цикл процесу прийняття рішення, що містить наступні процесуальні компоненти: інтереси — процес формування мотивів поведінки — мотив — процес вибору мети — мета — вибір завдань — завдання — вибір технологій — технологія дії — результат.

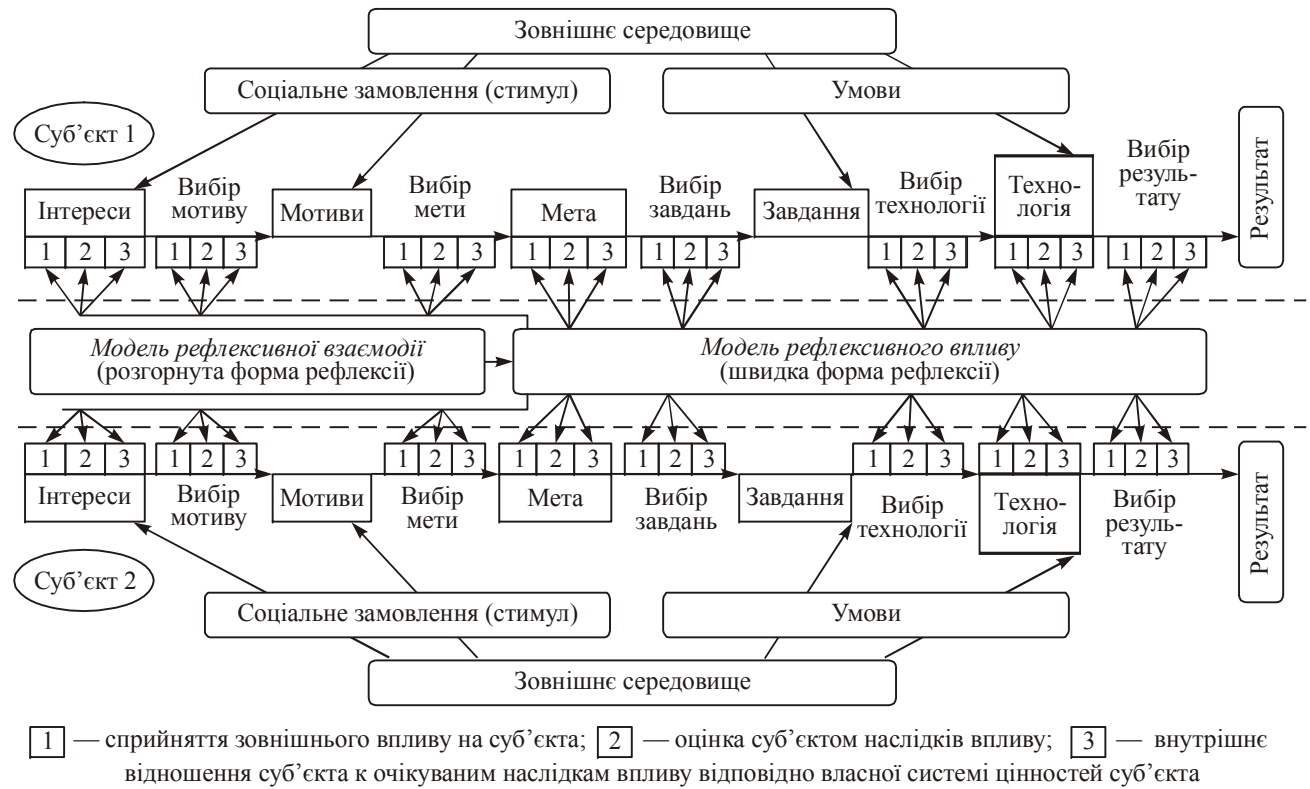

Рис. 1. Схема рефлексного управління в процесі взаємодії суб'єктів (об'єднує швидку та розгорнуту рефлексію)

Література

1. В. А. Лефевр, Дж. Адамс-Веббер. Функции быстрой рефлексии в биполярном выборе. //Рефлексивное управление / Сб. статей. — М.: Институт психологии РАН, 2001. — С. 34—47.
2. Лепский В. Е., Степанов А. М. Рефлексивное управление в тоталитарных сектах// Рефлексивное управление / Сб. статей. — М.: Институт психологии РАН, 2000. — С. 122—133.

УДК 330.142.23+658.589

І. А. Шовкун, канд. екон. наук,
ст. наук. співробітник провідний науковий співробітник,
Державна установа «Інститут економіки
та прогнозування НАН України»

ФІНАНСОВІ МОДЕЛІ КОРПОРАЦІЙ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Проведено порівняльний аналіз моделей корпоративних відносин та їх вплив на інноваційну активність національного бізнесу. Доведено залежність інтенсивності та ефективності інноваційної активності від характеристик фінансової архітектури корпоративних систем.

A benchmark analysis of the models of the corporative relations and their influence upon innovation activity of the national business are performed. The dependency of intensities and efficiency innovation activities from features of the financial architecture of the corporative systems are proved.

В умовах ринкової економіки, заснованій на відносинах власності на капітал, розподільчо-майнові відносини, які складаються у певній країні навколо фінансового капіталу корпорації визначають інтенсивність інноваційного процесу та питомі обсяги витрат на інновації. Організація корпорацій у різних країнах має низку відмінностей, що в концентрованому вигляді знаходять відображення у будові їх фінансів. За особливостями організації фінансів корпорацій у розвинених економіках виділяють три типові моделі: англосаксонську, континентально-європейську та азійську (японську). Специфічні моделі корпоративних фінансів складаються у трансформаційних економіках, до яких належить економіка України. Означені моделі відрізняються за низкою